

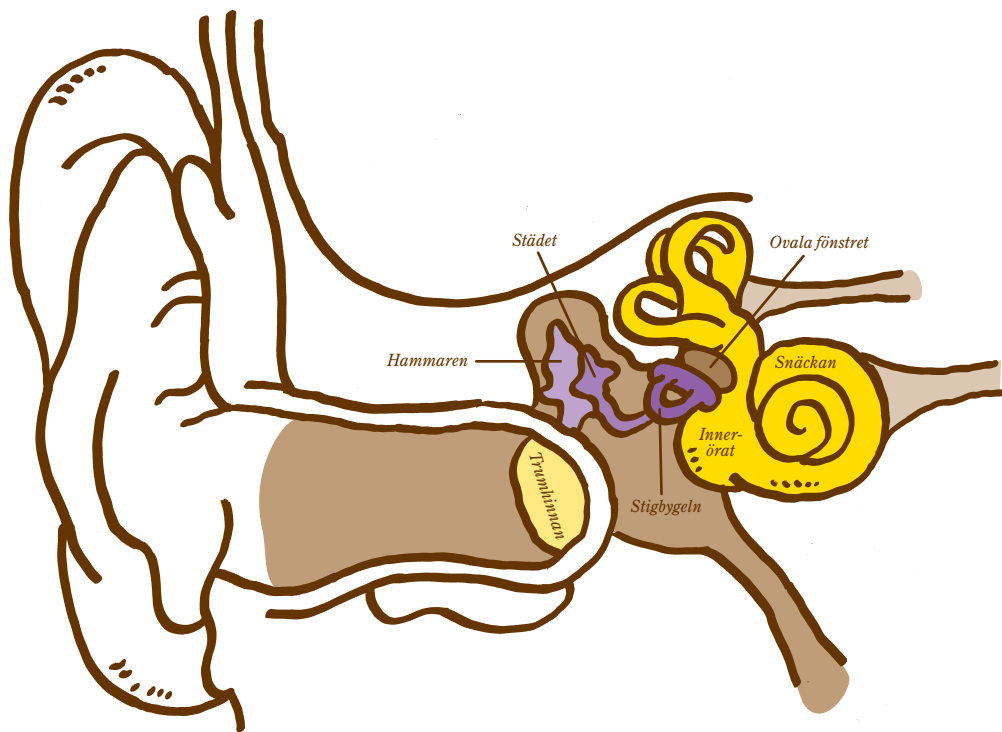
'BULLER & 'BÄNG

Håriga öron
är det bästa
som finns!

Hej kompis!

Visste du att alla har hår i öronen? Ja, du kanske trodde det bara var en och annan gammal farbror som har det, men sanningen är att vi alla har hår i örat. Den goda nyheten är att ju mera hår du har i örat, desto bättre för dig! För håriga öron är det bästa som finns! Det är sant! Nu pratar jag nämligen om hörselhår som kallas för hårceller. Och dem kan du inte se med ögat.

Hur ser man dem då?

Hårcellerna ligger inne i innerörat. För att hitta dit måste du vara så liten att du kan gå in genom hörselgången och knacka på trumhinnan som är dörren till mellanörat. Om den lilla typen som står med en hammare i handen släpper in dig, kan du klättra över kroppens minsta ben – hammaren, städet och stigbygeln och sedan knacka på det ovala fönstret som leder till innerörat. Dit är det svårast att komma. Där bor hårcellerna. De är 20 000 stycken och har så mycket ljud för sig att de inte hör när du knackar på. Och dessutom skulle de inte öppna fast de skulle höra. För saken är nämligen den, att går man in i innerörat där hårcellerna finns, blir människan totalt döv. Då hör man inte ett smack mera. Därför är hårcellerna väl skyddade, som i en skattkammare.

Hur ser det ut i skattkammaren?

Du kan tänka dig att de 20 000 hårcellerna inte är hårstrån utan världens vackraste blommor av guld, silver och ädelstenar i stället. De står glänsande och vackra inne i örat och väntar på ljud. Varje blomma har en egen ton att ta emot, som de omvandlar till ljud så att du kan höra. Därför är varje blomma viktig. Ljud är som en sommarvind för dem och de vajar lite i vinden och ler för sig själva. Allt är bra där inne. Än så länge.

Panik.

Men så smyger din kompis upp bakom dig för att skrämma dig och skriker BUUU in i ditt öra. Den milda sommarvinden blir en storm inne i ditt öra

av det höga ljudet och de stackars blommorna viker sig av stormen. Du själv kanske blir rädd för att din kompis skrämde dig och sen blir du glad igen. Men egentligen borde du bli arg. För vad din kompis just gjorde var att han dödade några av dina hårceller. Några av dina toner.

Största delen av de vackra blommorna som vek sig stiger upp igen och fortsätter vaja på den vackra sommarängen inne i ditt öra. Men några blommor stiger aldrig upp igen. De orkar inte. De dog. Nu miste du några hårceller och därför miste du lite lite grann av din hörsel.

Vad gör det? Det finns ju så mycket hårceller?

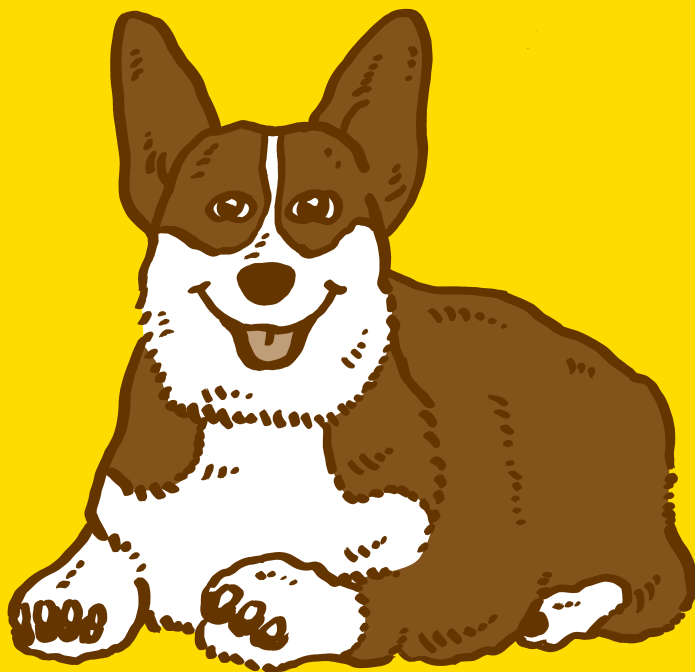
Jo, det finns faktiskt 20 000 hårceller i båda öronen. Det kanske låter ganska mycket, men det är meningen att de skall räcka hela ditt liv. Om du inte skyddar din hörsel kommer hårcellerna att ta slut i mitten. Då blir du hörselskadad eller döv. Därför är det viktigt att skydda din skattkammare som du har inne i örat.

När är det för mycket ljud?

Hur vet man då när det finns för mycket ljud och det blir en storm inne i örat? Om det bullrar så mycket att du måste skrika till din kompis är ljudet på tok för högt. Eller om ljud omkring dig gör ont i dina öron. Då varnar örat att du borde skydda dig. Och då ska du göra det. Sätt händerna för öronen, gå längre bort från ljudet eller använd hörselskydd om det finns sådana.

Då hör du vad din kompis säger också när ni är vuxna.

Semester.

Hårcellerna vajar till minsta lilla ljud. Hela tiden. Dag och natt. Men precis som alla andra behöver de också semester. Och de har de alltid då det är tyst omkring dig. Då får hårcellerna vila. Och då är det faktiskt lättare för dig att tänka och arbeta.

Nu ska jag springa ut på en sommaräng. Lycka till med hörseln!

Hälsningar

Hörselhunden Hasse

Buller och Bång är Svenska hörselförbundets projekt vars målsättning är att informera barn om buller och hörseln. Vi vill vara med och bidra till en lugn och god ljudmiljö i daghem och skolor. Vi hörs!

Nora Strömman,
projektledare

Svenska hörsel förbundet rf.

Telefon (09) 663 392

kansli@horsel.fi

www.horsel.fi

*Buller och bång -projektet
understöds av Undervisnings-
och kulturministeriet och
Stiftelsen Brita Maria
Renlunds minne.*

Text Nora Strömman, layout
och illustrationer Kasper Strömman.
Print Mill, Lovisa 2014